

Η καλή απιστία του Θωμά

Μοναχός Μωϋσής Αγιορείτης

Η Εκκλησία μας την απιστία του Θωμά, σ' ένα τροπάριο της, την ονομάζει καλή. Δικαιολογημένα κάποιος θα διερωτηθεί· υπάρχει άραγε καλή και κακή απιστία; Φαίνεται ότι υπάρχει, αφού ό,τι το ανθρώπινο δεν είναι αμιγώς καλό ή κακό. Σ' έναν με καθαρή συνείδηση, αγαθή καρδιά και ταπεινό λογισμό, όλα είναι ξεκάθαρα. Σ' έναν που έχει μολυνθεί από τον ιό της απιστίας, όλα είναι σκοτεινά και ταραγμένα. Μακάρι να είχαμε την καλή απιστία του Απ. Θωμά!

Θα λέγαμε ότι η αμφιβολία, ο δισταγμός και η ολιγοπιστία, είναι φυσιολογικά σ' έναν άνθρωπο που αναζητά το θεό με το νου του.

Οι απόστολοι του Χριστού, τον παρακαλούσαν να τους προσθέσει πίστη, στην υπάρχουσα πίστη τους. Η απιστία όμως, είναι πνευματικό νόσημα σοβαρό. Η πίστη είναι υπέρλογη και η απιστία παράλογη. Η απιστία συχνά-πυκνά, προέρχεται από επιπολαιότητα, από ρηχότητα σκέψεως, από άστατο βίο και μπερδεμένη συνείδηση. Η περίπτωση του Θωμά, που απουσίαζε κατά την εμφάνιση του Αναστημένου Χριστού στους συμμαθητές του, είναι χαρακτηριστική. Είναι γεγονός ότι ο Θωμάς αμφιβάλλει, δεν απιστεί όμως, αλλά ζητά τεκμήρια για τη βεβαίωση της πίστεώς του.

Ο γνωστός για τον ενθουσιασμό του και από άλλες περιπτώσεις Θωμάς δεν είναι ένας σκεπτικιστής απομονωμένος και μειονεκτικός. Τολμά, αναζητά, ανιχνεύει, ψάχνει. Ζητά την αλήθεια, μια άμεση επαφή μαζί της. Ο Χριστός δεν δυσκολεύεται να του την προσφέρει. Ξανάρχεται να τον συναντήσει. Ξανάρχεται και για τον καθένα μας.

Η πίστη αρκετών χριστιανών, μερικές φορές, είναι νερόβραστη, πιο ψυχρή και από την απιστία. Την έχουμε την πίστη ως πανοπλία και καλή αμφίεση για να κτυπάμε, να μη μας κτυπούν, να μας εκτιμούν, θαυμάζουν και προσέχουν. Δεν τολμούμε ποτέ να ψάξουμε βαθύτερα τη νομιζόμενη πίστη μας, δεν θέλουμε επ' ουδενί να την αμφισβητήσουμε, μη κι εκτεθούμε. Η θερμή πίστη δίνει πνευματική υγεία, ισορροπία, στηριγμό, ενδυνάμωση, ελπίδα κι εμπιστοσύνη στο θεό. Μερικές φορές, ας μη φοβηθούμε να το ομολογήσουμε, η πίστη μας έχει αρκετά στοιχεία μυστικής εγωπάθειας και νοσηρής συναισθηματικότητας. Φθάνει μάλιστα μια λαθεμένη πίστη σ' ένα αντικοινωνικό σκεπτικισμό, που προσφέρει ένα αρκετά κακό παράδειγμα στους άλλους. Αναζητώντας το θεό και βλέποντας εμάς έτσι, κάνουν πίσω.

Ο Θωμάς δεν ήταν σίγουρα κακόπιστος ούτε ευκολόπιστος. Ήταν ειλικρινής, ντόμπρος, γνήσιος, ατόφιος, τίμιος και αληθινός. Ήταν αυτός που ήταν. Η καλή του απιστία έκανε το Χριστό να ξανάλθει γι' αυτόν. Ο Χριστός του προσφέρθηκε για την ειλικρίνειά του. Δεν τον επετίμησε, που ζήτησε να τον δει, να τον ψηλαφήσει. Όμως τελικά μακάρισε κι ευλόγησε αυτούς που δεν θα δουν και θα πιστέψουν.

Η απιστία φυσικά είναι ελεύθερη επιλογή του καθενός. Η απιστία λέει πως βασίζεται μόνο σε ό,τι βλέπει και πιάνει και κατανοεί η λογική. Αυτό είναι ένας εξαναγκασμός και μια ευκολία κουραστική. Η πίστη θα λέγαμε είναι με δυσκολία, επικινδυνότητα, ρίσκο και τόλμη. Γι' αυτό μακαρίζει αυτούς που πιστεύουν χωρίς χειροπιαστές αποδείξεις. Η πιο δυνατή απόδειξη είναι η βεβαίωση της καρδιάς μας. Ο δυσκολόπιστος Θωμάς είναι αδελφός μας, είναι αδύναμος, αλλά καλοπροαίρετος σίγουρα.

Στο Άγιον Όρος την ημέρα αυτή έχουμε σε όλες τις μονές αγρυπνία, γιατί τέτοια ημέρα απελευθερώθηκε από τον τουρκικό ζυγό. Όπως πληροφορούμαστε ο κόσμος κατά τις εορτές του Πάσχα ήταν περισσότερος από άλλοτε στις εκκλησίες. Αυτό σημαίνει ότι η πίστη δεν έσβησε. Μπορεί όμως να γίνει βαθύτερη και θερμότερη. Ο Θωμάς δεν είναι των απίστων. Αλλά των δυσπίστων, των ολιγοπίστων και τελικά των πιστών. Η καλή του απιστία ας μας προβληματίσει γόνιμα.